

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Het kan altijd en overal weer

Toelichting Beleidsstafel wateroverlast en hoogwater

17 februari 2022

Inhoud

- > **Aanleiding beleidstafel**
- > **Opzet beleidstafel**
- > **Boodschap beleidstafel**
- > **Aanbevelingen**
- > **Proces en doorkijk najaar 2022**

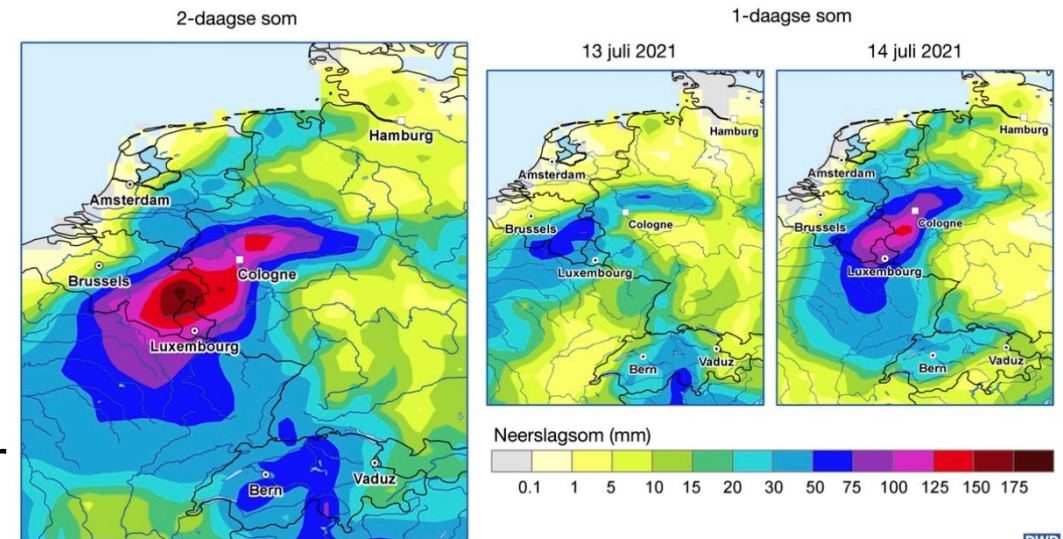

Aanleiding Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- > Op **13 en 14 juli 2021** viel uitzonderlijk zware neerslag in België, Duitsland en Zuid-Limburg: gem. **48 uur** zo'n **140 mm neerslag**
- > Regenwater kwam zeer snel in rivieren en beken, die **buiten hun oevers** traden.
- > **De lage infiltratie van water in de bodem en het heuvelachtige landschap** zorgde voor hoge waterstanden en snel stromende beken.
- > Risico van extreme neerslag in de zomer: **natte voorperiode** en de **begroeide watergangen** in de zomerperiode zorgde voor hevigere overstromingen

Extreme regenval in de Benelux en Duitsland op 13 en 14 juli 2021

Precipitation data: Extended version of E-OBS. Graphic credits: © Deutscher Wetterdienst 2021 (Last update: 19.08.2021).
Geodata: © GeoBasis-DE/BKG 2020 (Last update: 01.01.2020).

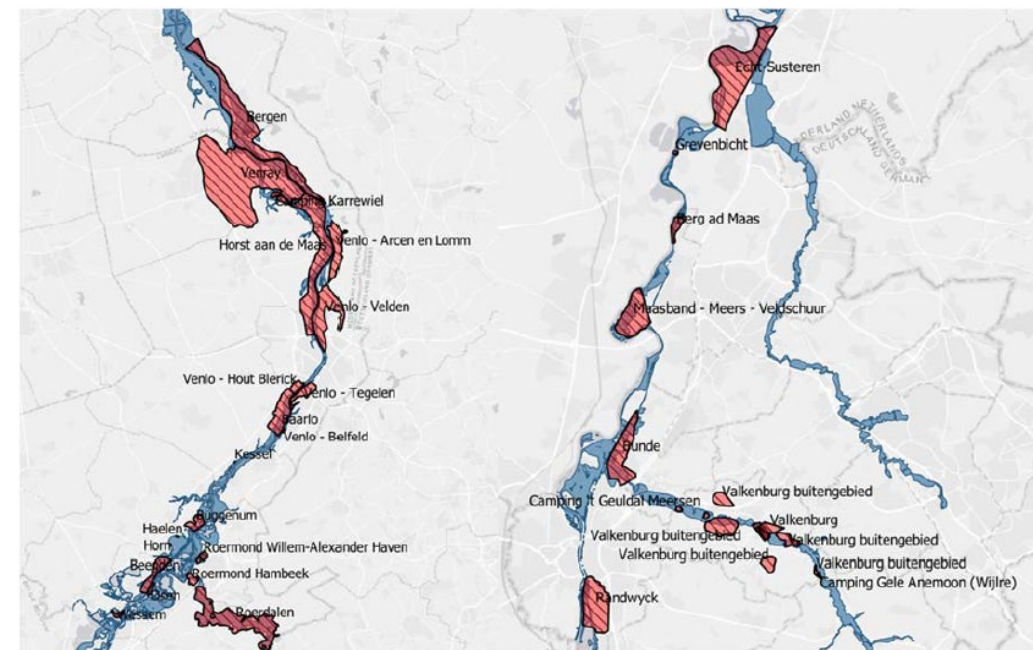

Extreme regenval in de Benelux en Duitsland op 13 en 14 juli 2021 (Deutscher Wetterdienst, 2021)

Gevolgen voor inwoners en ondernemers

- › Deze ongekende situatie heeft grote **materiële en immateriële schade** veroorzaakt
- › Sommige inwoners kunnen nog steeds niet terug naar huis en ondernemers zijn zwaar getroffen
- › **Circa 50.000 mensen**, verspreid over veel plaatsen in het gebied waaronder Valkenburg, Maastricht, Roermond en Venlo, zijn **geëvacueerd**

Geëvacueerde gebieden juli 2021 (ENW, 2021)

Doel Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › Leren van de opgetreden situatie in Limburg om nu en in de toekomst beter gesteld te staan voor de gevolgen van een periode van extreme neerslag, in Limburg én de rest van Nederland

Opzet Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › De beleidstafel bestaat uit **bestuurlijke vertegenwoordigers** van partijen met op **nationaal of regionaal niveau** een rol en verantwoordelijkheid voor watersystemen en ruimtelijk inrichting
- › **Deelnemers:**
 - Waterschap Limburg
 - Provincie Limburg
 - gemeente Valkenburg aan de Geul
 - Interprovinciaal Overleg
 - Unie van Waterschappen
 - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
 - Deltacommissaris
 - Rijk (ministeries van IenW, BZK en LNV)

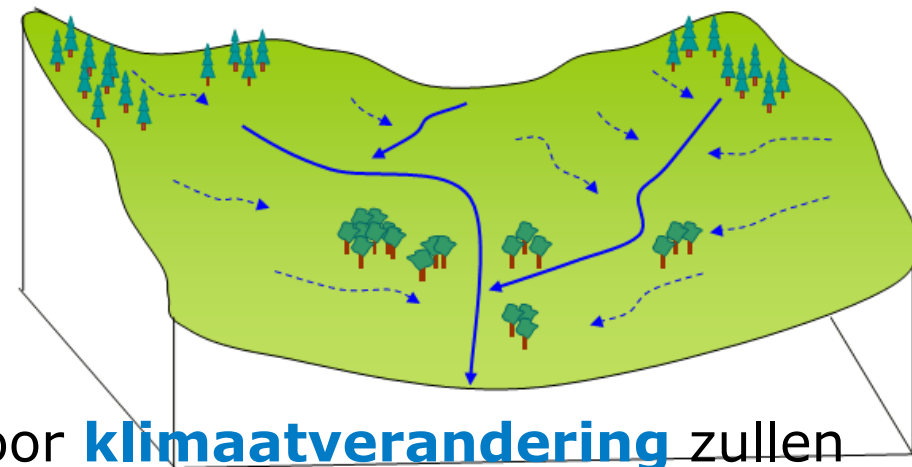

Maatschappelijke participatie

- › Het **Overlegorgaan van de Fysieke Leefomgeving** (OFL), vertegenwoordigt een brede groep belangengroepen uit de samenleving. Het OFL adviseert de beleidstafel.

Kwaliteitsborging

- › De **wetenschappelijke klankbordgroep** geeft onafhankelijk advies over de adviezen van de beleidstafel.

Boodschap beleidstafel

- › De intensiteit en hevigheid van weersextremen door **klimaatverandering** zullen toenemen
- › **Het regionale watersysteem** kan dergelijke extreme neerslag niet alleen opvangen,
- › **De Ruimtelijke inrichting** bepaalt hoeveel water de bodem in kan.
- › Omdat schade en overlast niet altijd voorkomen kunnen worden, moet **de crisisorganisatie** klaar staan.
- › Deze buien kunnen overal vallen, **ook dan was de impact enorm** geweest.
- › Zowel het tegengaan van klimaatverandering (**klimaatmitigatie**) als het aanpassen van de leefomgeving aan het veranderende klimaat (**klimaatadaptatie**) is belangrijk.

Aanbevelingen eerste advies beleidstafel

- › **Vergroot het klimaatbewustzijn** en de **zelfredzaamheid** van bewoners en bedrijven bij extreme neerslag d.m.v. toegankelijke en heldere risicocommunicatie van de overheid.
- › **Verbeter de kwaliteit van monitoring en voorspelling van neerslag en rivierafvoeren**, waardoor waterbeheerders en crisisorganisaties beter zijn toegerust om tijdig maatregelen te treffen. En mensen weten wat te verwachten.
- › **Houd bij beheer en onderhoud** meer rekening met de kans op voorkomen van **hoogwaterperiodes in de zomer**.
- › Werk aan een **robuust hoofdwatersysteem** en **regionale systemen**.

Aanbevelingen eerste advies beleidstafel

- › Houd bij **de ruimtelijke ordening en inrichting** van Nederland beter rekening met de kans op voorkomen en de gevolgen van extreme neerslagsituaties. **Water en bodem** zullen meer sturend moeten worden.
- › **Benut het principe van meerlaags veiligheid ook voor wateroverlast.**
- › **Benut bestaande en toekomstige internationale samenwerking**

Wat betekent dit voor Limburg?

- › Systeemgerichte benadering Limburg: Masterplan Limburg
- › Systeemanalyse Limburg wordt verder uitgewerkt

- › Waterveiligheidsprojecten langs de Maas
- › Water en bodem sturend voor ruimtelijke inrichting
- › Stresstesten DPRA met nieuwe klimaatscenario's
- › Stimuleer burgers om ook zelf maatregelen te treffen tegen extreem weer.

Verbetering data en informatie

Verbeter realtime monitoring van neerslag. (betere dekking radars)

Ontwikkel een waarschuwingssysteem voor flash floods voor de Geul en Geleenbeek.

Verbeter hoogwaterverwachting voor Sint Pieter.

Verbeter de informatievoorziening over hoogwater gericht op gebruikers.

Ruimtelijke inrichting essentieel

Klimaatadaptatie
Uniforme uitgangspunten
voor stresstesten
Water en bodem sturend

Proces Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › De **looptijd** van de Beleidstafel wateroverlast en hoogwater is **één jaar**
 - De beleidstafel heeft op **3 februari 2022** haar eerste advies vastgesteld.
 - De Stuurgroep Water neemt een besluit over het eerste advies op **9 maart 2022**.
 - Het eindadvies volgt **najaar 2022**

Eindadvies najaar 2022

- › Concrete opties om waterbewustzijn te vergroten
- › Systemanalyse Limburg
- › Impact extreme neerslag elders in Nederland
- › Water en bodem sturend in de ruimtelijke ordening
- › Voortgang aanbevelingen eerste advies